سازمان کتابخانه ها، موزه ها و مرکز اسناد آستان قدس رضوی

اداره مخطوطات

نام کتاب: شرح امثله

مولف متن: میر سید شریف جرجانی (۸۱۶ق)

شارح .... مترجم ....

تاریخ تحریر: ذی الحجه ۱۲۳۱ نوع خط: نستعلیق تعداد سطر: ۱۱

نام کاتب ....

موضوع: صرف زبان: فارسی عدد اوراق: ۳۵

طول: ۲۰ عرض: ۱۴ شماره عمومی: ۴۰۲۵۵

وقفی [illegible] تاریخ وقف: آبان ۱۳۸۱

ملاحظات ....

بسـ

قال رسول الله

بدانکه مراد از

بیرون آید

بر دو قسم است

بود و مهمل

خوانند و کلم

دو قسم است

معنی وی ...

کشتن والضرب زدن و مصدر اصل کلام است و از

وی نه وجه باز میگردد ماضی گذشته و مستقبل آینده و اسم فاعل کننده

هل تضربون وان سه که مؤنث را بود چون هل تضربین هل

تضربان هل تضربن وان دو که حکایت نفس متکلم را بود

یکی متکلم وحده را بود و یکی متکلم مع الغیر را بود وان یکی

که متکلم وحده را بود چون هل اضرب وان یکی که متکلم

مع الغیر را بود چون هل نضرب

ایا میزنید شما کرده زنان حاضره هل اضرب صیغه متکلم وحده است
از فعل استفهام صحیح و ثلاثی مجرد معلوم و در اصل اضرب
بود فعل مضارع بود خواستیم فعل استفهام بنا کنیم هل استفهامی
بر سرش در آوردیم هل اضرب شد یعنی ایا میزنم من یک مرد واو
یکلفظ بجای دو معنیست واحد مذکر گوید هل اضرب یعنی ایا
میزنم من یک مرد و واحد مؤنث گوید هل اضرب یعنی ایا میزنم
من یک زن هل نضرب صیغه متکلم مع الغیر است از فعل استفهام
صحیح و ثلاثی مجرد معلوم و در اصل نضرب بود فعل مضارع بود
خواستیم فعل استفهام بنا کنیم هل استفهامی بر سرش در آوردیم
هل نضرب شد واو یکلفظ است بجای چهار معنی تثنیه مذکر گوید
هل نضرب یعنی ایا میزنیم ما دو مردان و تثنیه مؤنث گوید هل نضرب
یعنی ایا میزنیم ما دو زنان جمع مذکر گوید هل نضرب یعنی ایا میزنیم ما

کرده

گروه مردان جمع مؤنث گوید هل نضرب یعنی آیا میزنیم ما گروه زنان ۴۲

تمت الکتاب بعون الله

الملک الوهاب فی

شهر محرم الحرام

سنة ۱۲۳۱